

Radnici na minimalcu poniženi i obespravljeni

■ Plate za njih blizu 100.000 koji primaju najmanje, služe samo za režije i osnovne potrebe. Nije drugačije za još oko 300.000 ljudi koji primaju zarade neznatno veće od minimalne cene rada.

• • strana 4

ISSN 2466-281X

5000103535992

BAČKA PRESS

REGIONALNI LIST

www.okonas.info

• • Četvrtak 4. decembar 2025. Broj: 0207

CENA 70 DINARA

Medicinska laboratorija

MEDLAB

21460 Vrbas, Save Kovačevića 81,
tel: 021/701-702, www.medlab.rs

Uspeh Gradskog muzeja KC Vrbasa

Teodorin Vrbas na RTS - u

• • strana 2

Andrijina "Putanja od zvezdica" Mladi imaju šta da kažu

Duodrama o
Patrijarhu Pavlu

"Budimo ljudi"

• • strana 10

Naša tema:

**Situacija
oko NIS-a
mogla bi
da bude
veoma
ozbiljna?**

Penzionerski
dani u parku

**Druženje sa
golubovima**

**Problem sa Standardovim grejanjem
Sad ga ima, sad ga nema**

**Pomeren rok za završetak rekonstrukcije Gimnazije
U maju opremanje škole**

• • strana 3

Redakcijski komentar

Srećne nam sankcije!

Sada u ovom momentu pisanja teskta i izlaženja ovog broja novina i jesmo i nismo pod sankcijama. I prestala je i nije prestala da radi Rafinerija u Pančevu. I zna se i ne zna se šta će biti sa NIS-om. I zna se i ne zna se kako to sve posledice nosi. Ono što se sigurno zna čak ovde, da su praznici u SAD - Dan nezavisnosti. Čak je i veliki vladar Planete iz ove velike zemlje, gospodar sveta, nedavno imena političara svoje zemlje nadenuo ćurkama, jer ova životinja je glavna poslastica za Dan nezavisnosti u zemlji gospodara Planete. Kakva ironija, kod nas se ne zna da li idu praznici, nekima da. U ovoj drugoj velesili koja je akter ili izazivač naših sankcija, zato što mi njima nismo "udarili" sankcije, u toj drugoj velesili, ali našem prijatelju od pamti-veka, takođe se ništa ne zna, ili se možda sve zna, ali ko smo mi da bi nas neko nešto obaveštavao, pa ni u ime prijateljske ljubavi, koju gajimo sa ovom velesilom, koja nas uvek pomaže da bolje potonemo.

Ko zna možda je sve ovo samo fatamorgana u pustinj, dobra komedija na pozorišnoj sceni. I kod nas uskoro slede praznici, valjda i mi kao narod zaslužujemo radost, bolji i srećniji život. Da li kod nas poslednjih dana jedne godine može da

se zaboravi na "biti ili ne biti", da li može da se zaboravi istorija, može li da se zaboravi politika, ili da se više n-ti put kroz istoriju nalazimo pred nekim ultimatumima, koji odlučuju o životu i smrti. Pa tek smo jedva izašli iz jednih sankcija, koje nam navodno nisu ništa mogle. Stariji se sećaju da nisu samo mogle onima koji su na ulicama pevali "devize", "devize", a običnom narodu jesu. Običan narod je od onda osiromašio pa ga sada više ne zovu siromašnim, nego je napredovao u "ubogi narod".

I jedva su nam "digli" te prve sankcije, onaj koji je uspeo u tome je ubijen, a oni sa devizama se nakrali, pa li nam ga kroje od onda do dan danas, pošto ne znaju ništa, ponovo nam iskrojiše sankcije. U tome su eksperti. Još uvek se ne zna ništa.

Da li će biti dovoljno nafte, grejanja... kakve će posledice biti po običan narod. Ove sankcije koje još nisu pale, ali će pasti, da li će nam nešto one moći, možda njih pobedimo. Koga briga ovde za posledice. Koga briga za narod. Pa, mi ovde nemamo grejanje nezavisno od nestašica gasa, nezavisno od sankcija, nezavisno od NIS-a i od eventualnih nestašica goriva. Pa, ovde ni sam narod, nije briga za narod. Koga briga za sankcije, idu praznici.

Uspeh Gradskog muzeja KC Vrbasa

Teodorin Vrbas na RTS - u

■ "Priču o srednjovekovnom Vrbasu i Teodori Lazarević kroz svetlo na ulazu Počelice - Devojačkog venca, pokušala je da rekonstruiše novinarka Milica Popović, u naučno - dokumentarnom programu RTS - a. Ispričala je priču o našem gradu koristeći arheološke nalaze koje je obradio GM KC Vrbasa", kazala je Vesna Grgurović, rukovodilac Muzeja.

Milica Popović urednica naučno dokumentarnog programa koja je inače i arheolog našla je put do Muzeja u Vrbasu i uspostavila je kontakt sa arheologom i kustosom i rukovodiocem ovašnjeg Muzeja Vesnom Grgurović i uz Vesninu pomoć, koja je inače i već radila na virtualnoj rekonstrukciji priče o Teodori i organizovala je u međuvremenu i manifestaciju Teodorini dani u Vrbasu, Popović je snimala dva dana film o ovoj temi. Popović i Grgurović, uspešne i jedna i druga u svom poslu omogućile su da nastane jedna veoma važna istorijska emisija, jedan važan film kao dokument o istoriji i postanju

grada Vrbasa koji je bio prezentovan naučnoj i široj javnosti na RTS - Planeti, takođe uspešnoj i nagrađivanoj emisiji i autorki urednici RTS - Planeta. Film je rađen na arheološkom lokalitetu Šuvalov salaš na obali Crvene bare u Vrbasu, a sniman je i u Beogradu, uz fenomenalne naše Vrbasanke akterke filma, koje su se sudeći po snimci-

ma filma veoma dobro snašle u srednjovekovnim ulogama, a to su bile Isidora Leković i Bojana Grgurević. U Beogradu je film rađen uz pomoć struke arheologa Marka Aleksića, prof. dr Dejana Radičevića, numizmatičara Raška Ramadanovski... Urednica naučno dokumentarnog programa Milica Popović, rekonstruisala je arheoforenički priču o Teodori Lazarević, ženi Nikole Drugog Gorjanskog, koja je bila gospodarica tadašnjeg Vrbasa, kada joj je suprug bio vlasnik srednjovekovnog ovog grada, koji je bio izuzetno važan u to vreme. "Vrbas je bio trgovački, religijski i kulturni važan centar povezan putevima koji su povezivali Srbiju - Vizantiju sa Evropom, sa Ugarskom, kojom se kretala roba, razni uticaji, kulturološki između severa i juga", kazala je Grgurović u razgovoru. Ona je dodala da nažalost nema puno pisanih tragova o Teodori, ali ni istraživanja o Gorjanskima. "Imamo nameru da se ovom oblašću bavimo više. Inače, Nikola Gorjanski je sahranjen u Budimpešti u crkvi svetog Matije i mi imamo nameru da se bavimo arhivama o Gorjanskom u arhivama iz Bratislave", rekla Grgurović.

Kulturno nasleđe - brend Vrbasa

■ "Vrbas ima veoma bogato kulturno nasleđe. Samo da koristimo ovo nasleđe čak iz 1387. godine iz doba Teodore Lazarević i Nikole Gorjanskog, dovoljan motiv koji bi mogao da se plasira kao kulturno nasleđe pečat ili brend ovog grada. I po tome možemo da budemo prepoznatljivi, treba da budemo znani po kulturi kulturnom nasleđu, jer kao grad imamo šta da pokažemo, šta da ponudimo u ovoj sferi imamo sve predispozicije za to", kaže rukovodilac Muzeja, Vesna Grgurović.

Agencija za izdavanje novina i web portala

BAČKA PRESS - OKONAS.INFO VRBAS,

Maršala Tita 92, (Hotel Bačka), Vrbas

Ljubinka Nedović direktor i gl. i odgovorni urednik;

grafička priprema - redakcija. List Bačka Press izlazi dva puta mesečno;

Telefoni: 061/319-33-65, 062/31-74-41; backapress.info@gmail.com,

okonasinfo@gmail.com

Štamparija: "CMYK Printing", Crvenka

Katalogizacija u publikaciji Matice srpske, Novi Sad

Bačka Press ISSN 2466-281X - Cobiss. sr-id 299656455;

Tiraž: 4000 primeraka

Vojvođanska banka / Tekući dinarski račun broj 325950060000204817

Ćutnja u znak odavanja počasti u Vrbasu i Savinom Selu

U Vrbasu svakoga petka od novembra prošle godine održava se ćutnja kao pomen stradalima od pada nadstrešnice na Železničkoj stanici u Novom Sadu. Građani Vrbasa okupe se na pešačkom prelazu u centru grada, zaustave saobraćaj i šesnaestominutnom ćutnjom svakoga petka odaju počast stradalima. Meštani Savinog Sela svake nedelje protestuju, odaju počast žrvama, nakon toga prošetaju i protestuju tražeći odgovornost zbog pada nadstrešnice i stradanja 16 osoba. Od nemilog događaja prošlo je više od godinu dana, a još uvek niko nije odgovarao. Istovremeno građani koji protestuju traže raspisivanje izbora.

Problemi sa Standardovim grejanjem u Vrbasu ne prestaju Sad ga ima, sad ga nema

■ **Neizvesno grejanje za korisnike usluga Javnog komunalnog preduzeća „Standard“, a zvaničnih informacija nema.**

Grejanje koje pruža Javno komunalno preduzeće „Standard“ Vrbas i dalje je nestabilno i nesigurno. Već nekoliko godina unazad problem postoji. Sezona ne kreće na vreme, usred grejne sezone povremeni kvarovi, a često se desi da su radijatori tek mlaki, pa je neophodno dogrevati prostorije.

Onda odjednom, niotkuda, grejanje tokom cele noći, pa opet ništa, i tako u krug. A ono što je najneverovatnije jeste što nema nikada nikakvog obaveštenja, ne zna se ni kada će biti, niti kada neće biti grejanja, ni hoće li biti

pojačano ili smanjeno. Informacija nema niotkuda, a po najmanje iz JKP „Standard“. Tako jednog hladnog novembarskog jutra, radijatori su bili potpuno hladni. Informacija nema, a kada građani zovu telefonom službu u JKP „Standard“, kažu „ne znamo ništa, nemojte zvati, svi od jutros navalili da zovu“. U kotlarnici kažu „zavrnuti su nas, ne znamo kada će nas odvrnuti“.

Jedino zvanično obaveštenje JKP „Standard“ u svakom ulazu jeste ono koje se odnosi na otplatu duga, u kome se korisnici obaveštavaju da dug

mogu izmiriti na rate. Za sveto vreme računi za plaćanje usluga grejanja redovno stižu, bez zakašnjenja. Nezvanično saznajemo da je jedna zgrada u centru 1. novembra zbog kvara ostala potpuno bez grejanja.

Da bi se kvar rešio potrebno je oko 5.000 evra, JKP „Standard“ za to nema novca, tako da su stanari te zgrade ostali bez „Standardovog“ grejanja. Za grejanje koje pruža JKP „Standard“ je, u našim novinama, već godinama, sve napisano više puta. Grejanje je problem, a rešenja ni informacija nema.

Obeleženo 13 meseci od pada nadstrešnice

U centru Vrbasa 1. decembra na poziv Zbora građana opštine Vrbas i studenata okupili su se građani da šesnaestominutnom tišinom odaju poštu stradalima od pada nadstrešnice u Novom Sadu. I ovog puta građani su pozivali na odgovornost nadležne, i zahtevali raspisivanje izbora, osvrćući se na rezultate izbora održanih u Mionici, Negotinu i Sečnju. Okupljenima su se obratili studenti i građani iz Vrbasa koji su bili u izbornom danu 30. novembra u mestima gde su izbori održani. „Slika u ovim mestima u izbornom danu je bila strašna. Na nas su se

zaletali automobilima, nepoznata lica u crnom sa kapuljačama na glavi šetala su po ulicama i unosila strah među građane, bili smo svedoci kupovine glasova od strane SNS... Naočigled svih, izbori u Mionici, Negotinu i Sečnju, obilovali su nasiljem i jezivim slikama. Nas to u našoj borbi neće zaustaviti. Pozivam sve slobodoumne građane da što više razgovaraju sa svojim sugrađanima i govore samo istinu i ono što su videli i gledaju svakoga dana. Mi Vrbašani smo 12. avgusta ovde jasno videli sve“, rekao je jedan od studenata iz Vrbasa.

Pomeren rok za završetak rekonstrukcije vrbaske Gimnazije

U maju opremanje škole

■ **Rekonstrukcija Gimnazije „Žarko Zrenjanin“ u Vrbasu koja je trebala da bude završena do 15. decembra ove godine, biće završena u aprilu, naredne godine, a opremanje škole planirano je u maju, to je saopštio ministar za javna ulaganja Darko Glišić koji je obišao radove na rekonstrukciji Gimnazije.**

U junu ove godine kada je počela rekonstrukcija Gimnazije u Vrbasu, ministar Glišić obišao je Gimnaziju i rekao da će se učenici i zaposleni u svoju školu vratiti pred kraj prvog polugodišta. Krajem novembra ministar je ponovo obišao radove i tom prilikom istakao da će Gimnazija, u koju je uloženo oko 190 miliona dinara, biti jedna od najopremljenijih škola u Vojvodini. Prema rečima ministra za javna ulaganja, nakon završetka građevinskih radova, sledi opremanje škole. Iskoristićemo period od maja i raspust da možemo na kvalitetan način da opremimo školu i u potpunosti je rekonstruišemo, kazao je Glišić. Inače, za rekonstrukciju je izdvojeno 188 miliona dinara, a

radove finansira Nemačka razvojna banka KFW u saradnji sa Ministarstvom za javna ulaganja Vlade Republike Srbije. Ugovor o rekonstrukciji Gimnazije u martu su potpisali ministar za javna ulaganja, predsednik opštine Vrbas i predstavnik izvođača radova. Projektom je predviđena rekonstrukcija zgrade u koju će biti uloženo 188 miliona dinara. Plan predviđa sređivanje učionica, kabineta, fiskulturne sale, zamenu krova, radi se o sveobuhvatnoj rekonstrukciji koja će obuhvatiti 3.117 kvadrata, saopštio je tada ministar za javna ulaganja. Nastava za učenike Gimnazije od početka školske 2025/2026 godine odvija se u Srednjoj stručnoj školi „4.juli“, samo u poslednjoj smeni.

Energetska sanacija u Vrbasu

I dok je grejanje za korisnike JKP „Standard“ neizvesno, u opštini Vrbas organizuju Info dan i pozivaju na energetska sanaciju. Sredinom decembra biće raspisan konkurs za bespovratna sredstva za energetska sanacija kuća i stanova. Građani će moći da konkurišu za zamenu prozora i vrata, poboljšanje termoizolacije, ugradnju efikasnijih sistema grejanja i ugradnju solarnih panela. Korist od programa je višestruka. Građani će investicije na unapređenju energetske efikasnosti realizovati upola cene, a za osobe iz socijalno ranjivih kategorija subvencija iznosi čak 90 odsto. Pored direktne jednokratne uštede na investiciji, imaće i dugoročnu korist. Imaće manje račune, jer će trošiti manje energije. Istovremeno će imati bolje grejanje i klimatizaciju. Konkurs sa svim detaljnim informacijama i propozicijama biće objavljen na sajtu opštine polovinom decembra.

Rešenja za porez na oružje

Oružje drže oni sa dubljim džepom

■ **Poreska uprava je na osnovu podataka koje je dostavilo MUP, donela rešenja kojima je utvrđena obaveza po osnovu poreza na registrovano oružje za 2025. godinu, saopštila je Poreska uprava.**

Prema ovom rešenju porez na automatsku pušku iznosi 19.460 dinara, na poluautomatsku 7.800, na oružje za ličnu bezbednost kategorije B za koje je izdata isprava za držanje oružja 5.270 dinara a za oružje za ličnu bezbednost kategorije B za koje je izdata isprava za držanje i nošenje oružja, uključujući oružani list za pravna lica i preduzetnike, 26.000 dinara. Poreskim obveznicima se rešenja dostavljaju putem pošte i elektronskim

putem, saglasno odredbama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraci-

ji, kojim je propisano da se poreski akt smatra dostavljenim po isteku 15 dana od dana predaje poreskog akta pošti, odnosno u slučaju dostavljanja poreskog akta u elektronskom obliku preko portala Poreske uprave akt se smatra dostavljenim danom postavljanja na portal Poreske uprave. Poreskim obveznicima fizičkim licima koja nemaju elektronsko sanduče na portalu eUprave rešenja se šalju poštom, naveli su iz Poreske uprave, piše Tanjug.

Radnici na minimalcu potpuno poniženi i obespravljeni

Plate samo za elementarne potrebe

■ **"Potpuno su poniženi i obespravljeni, svi iole veći problemi su za njih apsolutno finansijski nerešivi - bolest ili neki smrtni slučaj, školovanje dece, a o odlasku na odmor i da ne pričamo", tako život radnika na minimalcu, kojih je u Srbiji oko 95.000, opisuje predsednica Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata (ASNS) Ranka Savić.**

"Njihove plate služe samo za one elementarne potrebe, da se plate sve režije i hrana, a za neku razonodu ili društveni život oni nemaju sredstava", dodaje sagovornica FoNetovog serijala Stigma, ističući da nije drugačija ni sudbina više od 300.000 ljudi koji primaju zarade neznatno veće od minimalne cene rada, koja iznosi 337 dinara po satu, što je u proseku oko 60.000 dinara mesečno. "Ako je vaša plata veća za nekih 1.000 dinara, vi ne spadate u kategoriju minimalne cene rada, ali vaš položaj je identičan sa položajem onog koji prima minimalnu zaradu", ukazuje Savić, dodajući da zbog toga sve više zaposlenih mora da nađe dodatne po-

slove. "Ti ljudi jednostavno nemaju nikakav odmor. Nije mali broj oni koji rade do tri-četiri sata popodne svoj redovni posao, a onda noću rade kao čuvari po raznim ustanovama ili gradilištima. Oni praktično odmaraju dva-tri sata i onda sve iz početka. Zato je povređivanje, stradanje i ugrožavanje fizičko i psihičko kod tih ljudi apsolutno prisutno", kazala je Savić. Ona ukazuje i na to da bi isplata minimalca trebalo da bude izuzetak. Po zakonu poslodavac može najviše šest meseci, bez daljeg odobrenja, da isplaćuje minimalnu zaradu, a nasuprot tome, isplata minimalca je u Srbiji postala nešto potpuno normalno.

Srbija ima najniži minimalac

Od zemalja bivše Jugoslavije Srbija je gotovo na dnu lestvice, jedino Severna Makedonije ima manju minimalnu zaradu. "Ipak, građani Severne Makedonije imaju mnogo veću mogućnost kupovine osnovnih životnih namirnica. Minimalna zarada jeste manja, ali je kupovna moć za te pare veća, nego što je slučaj kod nas", objašnjava Savić. Ona ističe da je položaj zaposlenih u Srbiji "nikada gori", bez obzira na to da li radite za minimalac ili neku veću platu, uz "nikada veći" mobing, a otkazom se preti iz najrazličitijih razloga.

Prosečna plata u Srbiji u septembru bila 109.147 dinara

Medijalna zarada 85.267 dinara

■ **Prosečna zarada (bruto) obračunata za septembar ove godine iznosila je 150.947 dinara, dok je prosečna zarada bez poreza i doprinosa (neto) bila 109.147 dinara, objavio je Republički zavod za statistiku.**

Medijalna neto zarada iznosila je 85.267 dinara, što znači da je 50 odsto zaposlenih ostvarilo zaradu do tog iznosa. Rast bruto zarada u periodu januar-septembar 2025. godine, u odnosu na isti period prošle godine

iznosio je 11,2 odsto nominalno, odnosno 6,6 odsto realno, dok je prosečna neto zarada veća za 11,1 odsto nominalno, odnosno za 6,5 odsto realno. U poređenju sa istim mesecom prethodne godine, prosečna bruta

zarada za septembar 2025. godine nominalno je veća za 13,7 odsto, a realno za 10,5 odsto, dok je prosečna neto zarada nominalno veća za 13,6 odsto, odnosno za 10,4 odsto realno.

"Čista energija i energetska efikasnost za 2025. godinu"

Info dan programa

■ **Program o energiji i energetske efikasnosti je sprovela opština Srbobran. Skup je okupio građane, predstavnike privrednih subjekata i stručnjake iz oblasti projektovanja, kako bi se što bolje upoznali sa predstojećim merama i mogućnostima ostvarivanja finansijske podrške.**

Tokom događaja učesnicima je predstavljeno na koji način će moći da konkurišu za podsticaje države i lokalne samouprave, uz osvrt na izmene koje donosi novi javni poziv. Objasnjeno je koje pogodnosti očekuju građane, socijalno osetljive kategorije, ali i privredu koja želi da se uključi u proces energetske sanacije. Predsednica Komisije za sprovođenje mera energetske efikasnosti, građevinski inspektor Violeta Kelečević, istakla da je ovo drugi Info dan ove vrste u opštini. Navela je da je cilj susreta da se svim potencijalnim korisnicima omogući jasan uvid u dostupne mere i potrebnu dokumentaciju, kako bi mogli da izaberu rešenje koje najbo-

lje odgovara njihovim potrebama, uz punu transparentnost postupka. Najavila je da će Javni poziv za građane biti otvoren početkom decembra 2025. godine, kada počinje i prijavljivanje. Objasnila je status privilegovanih lica — onih koji su prošle godine ispunili uslove, ali nisu ušli

u bodovnu listu zbog ograničenih sredstava. Njima će biti omogućeno da zahteve podnesu u prvih deset dana konkursa, ostali nakon tog roka. Socijalno ranjive grupe imaju pravo da apliciraju tokom celog trajanja poziva, svih 45 dana.

Neizvesna otkupna cena suncokreta

Preći li skok cena ulja?

■ **Otkupna cena suncokreta viša je nego prošle godine, cene zejtina na tržištu Srbije i dalje ne prelaze 200 dinara u većini supermarketa i prodavnica. Tačnije proizvođači i trgovci uglavnom ih drže na 199,99 dinara, a da li će tako i ostati još je neizvesno.**

Najnoviji podaci pokazuju i da globalno tržište hrane nastavlja da se kreće sa znatnim oscilacijama, pri čemu većina cena pada, dok se kod određenih kategorija, poput biljnih ulja, predviđa mogućnost rasta. Prvo iznenađenje na domaćem tržištu i prilično neuobičajena situacija dogodila se sredinom septembra, kad je cena suncokreta preskočila cenu soje. Prema podacima sa berzi, suncokret je tada plaćan i do 56 dinara po kilogramu, dok je cena soje pala na oko 55 dinara po kilogramu.

U međuvremenu, država je posredovala na sastanku proizvođača suncokreta i uljara kako bi se došlo do najreal-

nije cene sirovog suncokreta, a sedam najvećih uljara obavezalo se da će izaći s konačnom cenom u otkupu. Rok je prilično probijen, jer uljarama nije išlo naruku upravo to što globalno na berzama rastu i cene sojinog

ulja, sačme, palminog ulja... Zbog toga se, kako je naglasio, dogodio presedan na tržištu nezabeležen u poslednjih nekoliko decenija u Srbiji – da do kraja oktobra nije poznata konačna otkupna cena suncokretovog zrna.

Nivo aflatoksina u mleku

Balansiranje između rizika po zdravlje ljudi i opstanka proizvodnje mleka

■ **Srbija još jednom pomera rok za smanjenje dozvoljene količine aflatoksina u mleku, bez korenitih promena u srpskom agraru i načinima tretiranja zemlje, žitarica i ishrane životinja, takva mera može samo da dovede do gašenja već oskudne mlečne proizvodnje u našoj zemlji.**

Kako se bliži kraj godine, ponovo je aktuelizovano pitanje aflatoksina u mleku i primene mere nove, niže granice koja bi bila dozvoljena. Trenutno u Srbiji dozvoljeni nivo aflatoksina u mleku iznosi 0,25 mikrograma po kilogramu. Međutim, naša država trebalo bi da se i na ovom polju uskladi sa standardima u Evropskoj uniji (EU), gde je ta granica značajno niža i iznosi 0,05 mikrograma. Ovo pitanje aktuelno je već godinama i nekoliko puta je odlagano spuštanjem ove granice, a to je ponovo urađeno i ove godine. Kako je zvanično objavljeno u Službenom glasniku, rok za usklađivanje sa ovom merom pomeren je za još godinu dana, odnosno za 1. decembar 2026. godine. Razloga za odlaganje primene ove mere ima više, a čini se da će do promene nabolje teško doći. Profesor na katedri za ishranu Fakulteta veterinarske medicine Dragan Šefer za medije objaš-

njava da je poznato da aflatoksin u mleko dolazi samo putem hrane. „Jedini način da smanjimo koncentraciju aflatoksina u mleku je da vodimo računa o koncentraciji aflatoksina u hrani“, naglašava on. Prema njegovim rečima, ovo odlaganje je vrsta balansiranja između potencijalno rizičnih zdravstvenih standarda za ljude i realnih problema koje mi imamo u stočarstvu. „Jedan od tih problema je što se u Srbiji krave pretežno hrane

kukuruzom. Kukuruz je najranjivija žitarica, kada su u pitanju svi mikotoksini, pa samim tim i aflatoksin. Naši farmeri su zato tu u najnepovoljnijoj situaciji, jer u ishrani krava koriste žitaricu koja je najpogodnija i najranjivija što se tiče plesni, a samim tim i aflatoksina“, objašnjava naš sagovornik. Ipak, kako dodaje, ta viša količina aflatoksina u mleku, na neki način štiti male proizvođače.

Saveti PSSS Vrbas

Novi sortimenti u voćarstvu

■ **Uvođenje novog sortimenta predstavlja jedan od najvažnijih i najsigurnijih načina prilagođavanja novonastalim klimatskim okolnostima.**

Promene u temperaturama, režimu padavina, pojavama suša i kasnih prolećnih mrazova značajno otežavaju održavanje stabilne i profitabilne proizvodnje tradicionalnih voćnih sorti. Uvođenje novih sorti podrazumeva odabir onih voćnih vrsta i varijeteta koje pokazuju veću otpornost na klimatske ekstreme – visoke i niske temperature, sušu, ali i nove bolesti i štetočine koje se šire sa promenom klime. Na primer, sorte koje ranije cvetaju često su ugrožene kasnim mrazovima, pa se sada sve više biraju kasnocvetne sorte breskve, kajsije i trešnje. Sa druge strane, otpornije sorte jabuka i krušaka omogućavaju smanjenje upotrebe hemijskih sredstava, što doprinosi održivosti proizvodnje. Osim otpornosti, važno je i da nove sorte zadovolje zahteve tržišta – po ukusu, boji, veličini ploda i mogućnosti skladištenja. Upravo spoj adaptabilnosti i tržišne vrednosti čini novi sortiment ključnim za dugoročni uspeh voćarstva.

Uvođenjem sorti koje bolje podnose visoke temperature i sušu, voćari mogu smanjiti rizik od gubitka roda i povećati stabilnost prinosa iz godine u godinu. Značajnu ulogu u ovom procesu imaju naučne institucije i istraživački centri, koji razvijaju i ispituju nove sorte kroz dugogodišnje oglede. Takođe, razmena iskustava između proizvođača i primena savremenih tehnologija (navodnjavanje, malčiranje, protivgradne mreže) dodatno doprinosi uspešnoj adaptaciji na klimatske promene. Uvođenje novog sortimenta u voćarsku proizvodnju nije samo mera opstanka – to je i prilika za unapređenje kvaliteta, proširenje ponude i jačanje konkurentnosti domaćih proizvođača na tržištu. Samo pravovremenim reagovanjem i odgovornim izborom sorti moguće je očuvati i razvijati voćarstvo u uslovima koji se ubrzano menjaju.

Tamara Pavlica, PSSS Vrbas

Uređeno Jevrejsko groblje u Savinom Selu

Čuvanje sećanja, zaštita prošlosti

■ **Jevrejsko groblje je poslednje svedočanstvo da je u Savinom Selu postojala jevrejska zajednica, u ovom mestu je ona bila mešovitoḡ roda između religioznih i tradicionalnih Jevreja. Inače, u Vrbasu i okolini je živela velika jevrejska zajednica, sigurno sa više od 1.000 članova.**

U okviru projekta "Jevrejska groblja Vojvodine: čuvanje sećanja, zaštita prošlosti", uređeno je još jedno jevrejsko groblje, ovoga puta u Savinom Selu. "Odavno znamo za jevrejsko groblje u Savinom Selu, koje je locirano prilikom velikog istraživanja jevrejskih grobalja u Vojvodini. Mi smo ga kroz projekat Evropske inicijative za očuvanje jevrejskih grobalja (ESJF), uz podršku Ministarstva spoljnih poslova Savezne Republike Nemačke, uspeli ponovo urediti i sačuvati od zaborava. Jevrejsko groblje je poslednje svedočanstvo da je u ovom mestu postojala jevrejska zajednica, u Savinom Selu je ona bila mešovitoḡ roda između religioznih i tradicionalnih Jevreja, što nam potvrđuje da su obe grupe živle i sahranjivale se zajedno. Sredili smo i jevrejsko groblje u Zmajevu, a za sledeću godinu planiramo da sredimo i ogradimo

groblje u Kucuri i oba groblja u Vrbasu, tačnije novo groblje da ogradimo, a staro da uredimo. U Vrbasu i okolini je živela velika jevrejska zajednica, sigurno sa više od 1.000 članova, i smatram da treba da čuvamo uspomene na te ljude. Rešenost opštine Vrbas da to čini vidi se i po angažmanu u ovom projektu, naime lokalna samouprava odmah je dala sva odobrenja za izvođenje radova i pomogla u prevozu uklonjenog materijala sa groblja. Hvala opštini Vrbas na podršci", rekao je Ladislav Trajer, predsednik Jevrejske opštine Novi Sad, pod čiju jurisdikciju spada i Vrbas, kao i koordinator Vlade Nemačke za projekat ESJF u ovom delu Evrope. Groblje su sa Ladislavom Trajerom, obišli i Milan Glušac, predsednik opštine Vrbas, Jovana Vujtović, članica Opštinskog veća i druge zvaničnici. Milan Glušac, predsednik opštine Vrbas, istakao je da oseća

posebno zadovoljstvo zbog činjenice da je jedna ideja uspešno realizovana i da na svetlo dana ponovo donosi celovitu priču o Savinom Selu, a bez Jevreja nema celovite priče ni o opštini Vrbas. "Očuvanjem jevrejskog groblja u Savinom Selu, kao i u Zmajevu, i drugim mestima,

za šta već sada postoje konkretni planovi, čuvamo sećanje na ljude koji su bili važan deo naših gradova i koji su dali pun doprinos njihovom podizanju i razvoju. Ovakvim činom kao zajednica čuvamo i sebe, potrebu da znamo ko smo, kako smo se kretali, razvijali, kakve

su nam pojedinačne i zajedničke sudbine, i kako samo u slozi i razumevanju možemo ići napred. Opština Vrbas učiniće sve da sa partnerima zaštiti groblja ne samo jevrejskog, već grobalja svih zajednica", poručio je Glušac.

Predavanje za učenike o savinoselskoj jevrejskoj zajednici

Uređeno jevrejsko groblje obišli su i učenici Osnovne škole "Branko Radičević", zajedno sa direktorom ustanove Rahmanom Tiganjem. Za učenike je nakon obilaska groblja organizovano i predavanje o savinoselskoj jevrejskoj zajednici, na kom su govorili predstavnici Jevrejske opštine Novi Sad.

Parking zatrpan – Ekološki pokret Vrbasa uputio zahtev inspekciji da se natrpana zemlja ukloni

Gomile zemlje i šuta kraj groblja u Kucuri

■ **Prilaz pravoslavnom groblju u Kucuri skoro je onemogućen zbog gomile zemlje i šuta. Većinu zemlje odložili su izvođači radova angažovani na iskopavanju kanalizacione mreže, koji za to imaju dozvolu nadležne inspekcije.**

Po dojavu zabrinutih građana, Ekološki pokret Vrbasa prijavio je gomilanje zemlje i šuta kraj puta na prilazu pravoslavnom groblju u Kucuri. Vlažno vreme sa padavinama raskvasilo je zemlju, te je blato prekrilo drum. "Prilaz groblju, kako smo obavestili, nije više moguć bez vozila, a vozila gotovo nemaju mesta za parkiranje jer je i parking prekriven

zemljom. Po dojavljivačima, sumnja je pala na izvođače radova koji su angažovani na iskopavanju kanalizacione mreže. Zahtevali smo od inspekcije da izlaskom na teren utvrde činjenično stanje i da zaustave odlaganje šuta i zemlje ukoliko se ispostavi da se to radi bez dozvole, i da njeno uklanjanje eventualno naplate od izvođača radova. Jer se ipak nadamo

da inspekcija nije izdala dozvolu za ovakvo odlaganje građevinskog otpada koje blokira važan segment života u selu, pa čak ni privremeno. Gomile zemlje i šuta prizvale su mnoge Kucurane da svojim mešanim otpadom i šutom doprinesu već dovoljno bizarnoj slici kraj kapele u Kucuri. Ukoliko je sumnja ispravna, ne bi se trebala planirati izgradnja kanalizacije uz ovakva rešenja za višak zemlje. I, da li je možda projektant zaboravio da će se taj višak pojaviti? Da li projekat uopšte sadrži studiju procene uticaja na lokalni ambijent? I... previše pitanja sebi postavljamo. Možda bi ih trebalo nekome nadležnom postaviti! Ali da ne grešimo dušu, možda u Kucuri postoji i neki drugi, aktivni iskop, za kojeg

ne znamo. Neka inspekcija kaže svoje. I kazali su. Odgovor je brzo stigao u kojem je nadležni inspektor izjavio da opština jeste dala dozvolu izvođaču da na toj lokaciji odlaže zemlju. Uzvratili smo odmah novim zahtevom da se gomile zemlje uklone sa parkinga pored kapele i da se odmaknu dalje od puta, kako se blato ne bi slivalo na asfalt. Takođe nas zanima šta će biti

sa brdom zemlje na livadi!? Saznaćemo i to ubrzo. Čekamo epilog i aktivno utičemo da bude pozitivan, u stvari, manje štetan i ružan. Moramo na žalost, biti skromni u očekivanjima, jer ceo sistem lokalnog upravljanja otpadom je prenapregnut, do samog pucanja. I ovo je samo jedan primer od mnogih", navodi se u saopštenju Ekološkog pokreta Vrbasa.

Ne bih da plašim, ali...

Situacija bi mogla da bude veoma ozbiljna

■ **Ekonomski ekspert objašnjava šta bi sve bilo ugroženo prestankom rada Rafinerije Pančevo.**

Dakle, NIS ne bi mogao ništa da plaća i ne bi se NIS-u moglo plaćati. Oni imaju više od 300 svojih stanica i to ne bi moglo da funkcioniše, kako NIS neće moći ni da uvozi gotove derivate – kaže ekonomista Mahmud Bušatlija, a prenosi Biznis. Istakao je da, ako banke, finansije i platni kanali budu blokirani, NIS neće moći da uvozi sirovinu niti da distribuirao gorivo.

To znači da čak i da rafinerija radi, logistika i finansiranje transakcija propadaju. Prve posledice osetile bi se vrlo brzo, pumpama može da zapreti potpuni zastoj – dodao je. Na direktno pitanje da li će doći do nestašica, Bušatlija odgovara potvrdno: – Sigurno da će biti. Problem je i sa Lukoilom, pošto i oni imaju

jedno 120, 130 svojih stanica. Ni druge pumpe neće biti pošteđene. Napominje da se ne radi o jednoj firmi ili pumpi, u pitanju je sistem, NIS-ov, Lukoilov, i verovatno svih onih koji zavise od derivata iz rafinerija.

Objašnjava da građani u svakom trenutku mogu da se suoče sa nedostatkom goriva, što bi izazvalo lančane probleme, od transporta, preko logistike, do snabdevanja lekovima, hranom i svim potrebštinama.

Bušatlija upozorava da sankcije mogu da blokiraju i kartična plaćanja, tada ostaje samo keš. U uslovima nestašice goriva i haosa u distribuciji, to znači duge kolone i gužve na pumpama. Ako rafinerija stane sa radom, dr-

žava mora da pribegne uvozu derivata, što po rečima Bušatlije donosi ogromne logističke izazove. – Praktično nećemo imati svoj proizvod i moramo ga uvoziti. Ne znam kako ćemo ukoliko NIS ne može da radi. U pitanju je na stotine cisterni. One koje se dovoze ovamo, nazad idu prazne. To je transport skoro dva puta veći nego normalno. Napominje da je svaka cisterna dodatni trošak, prevoz, carina, logistika.

To znači da bi cena goriva i derivata automatski morala da skače i to često drastično. Taj rast bi se odmah osetio u novčaniku običnog građanina, ali i u troškovima prevoza robe i hrane, što utiče na čitavu ekonomiju – uverava Bušatlija.

Struja i gas

Bušatlija upozorava da je nestanak rafinerijskog kapaciteta direktan udar na celokupnu industriju nafte i derivata: Petrohemija ne može da radi bez rafinerije – jasno je poručio. Objasnio je da to znači gašenje fabrika, proizvodnje plastike, hemikalija, sve što zavisi od derivata rafinerije. Posledice bi osetili ne samo radnici, već i cela ekonomija. Prema njegovim rečima sledi nam teška zima. Najverovatnije da ćemo morati da kupujemo struju. To znači da ćemo trošiti više nego što je planirano, a za dva meseca nećemo imati ni gas jer nemamo nikakav ugovor. Drugim rečima, energetske sistem, odnosno struja, grejanje, gas, dolaze u opasnost. Bušatlija je poručio da bez jasnih, dugoročnih ugovora i uz logističke prepreke u snabdevanju, Srbija bi mogla da se suoči sa energentskim kolapsom.

Anketa na benzinskim pumpama u Vrbasu

Stanje je redovno

■ **Zaposleni na benzinskim pumpama NIS, OMV, Rich petrol u Vrbasu nemaju nikakvih zvaničnih informacija od poslodavaca o situaciji veza-noj za snabdevanje gorivom, sem što kažu da su uobičajeno snabdeveni. Uglavnom je stanje na benzinskim stanicama uobičajeno i redovno.**

Zaposleni na benzinskim pumpama uglavnom ne žele da govore javno za novine, ali kažu i da nemaju šta da saopšte, nema nekih posebnih informacija uglavnom su snabdeveni gorivom kao što je to uobičajeno i stanje je redovno. Ni vozači koji pune gorivom svoje automobile nisu radi razgovorima. Oni kažu da ipak pune svoje "ljubimce" gorivom do vrha, za svaki slučaj, barem da imaju toliko da "skoknu" do Mađarske, ako dođe do nestašica i da bi u tom slučaju mogli za početak da se snabdeju gorivom negde u okruženju. Nadaju se da neće doći do poskupljenja goriva, jer i onako "imamo" najskuplje gorivo u regionu. Na jednoj od gradskih benzinskih stanica kažu da se već odavno gorivo ne plaća VISA karticama, ali da su Dina kartice u upotrebi. Neki od poljoprivrednika kažu da misle da do nestašica ne može doći, ove godine setva pšenice i onako kasni i prolongirana je za kraj godine, a ne samo ovde da se živi od poljoprivrede, cela zemlja živi od poljoprivrede, optimistički kažu "goriva će biti".

Vladimir Papuga, zaposlen u "Visi" Profit mora da pobedi

■ **"Smatram da je interes jači od inata i od političkih igara", kaže Vlado Papuga, ekonomista iz Vrbasa, zaposlen u Auto školi "Visa."**

Jedna od reakcija našeg sugrađanina, na sada još uvek sve nezvanične priče koje se vrte oko NIS-a i prestanka rada Rafinerije Pančevo, na neki način ipak očekuje optimistički rasplet ove zavrzlake. On smatra da nećemo doći u situaciju kao devedesetih da punimo benzin u kanistere i boce, jer u zemlji se nalaze i drugi distributeri sa svojim sopstvenim skladištima i rezervoarima za gorivo. Moguće su možda nestašice i poskupljenje cena goriva, stim što smatra da bi nestašice bile kratkog daha. "Ja hoću da verujem da je svaki interes jači od inata

i od bilo kakvih političkih igara, smatram da je važno da profit mora da pobedi", kazao je Papuga. Međutim, još u oktobru kada su čuli da dolaze sankcije u "Visi" su obezbedili gorivo u svojim rezervoarima za svaki slučaj, preventivno, objašnjava Papuga i po potrošnji ga redovno dopunjavaju, da ipak ako se i dogodi i najgore, da ne bi škola za vozače bila u prekidu sa radom sa svojim polaznicima. Naravno to je urađeno sa dizelom i benzinom sa plinom je to nemoguće. "Ja lično nisam podložan strahovima i panici", kazao je Papuga.

Andrijina "Putanja od zvezdica"

Mladi imaju šta da kažu

■ Mladi Vrbašanin Andrija Bjelica, učenik treće godine Srednje mašinske škole "Mihajlo Pupin" Kula, napisao je i objavio svoju prvu knjigu. Radio je, skupljao novac kako bi platio štampanje i objavljivanje knjige.

Andrija je svestran tinejdžer, svira gitaru, piše pesme, komponuje, član je Amaterskog pozorišta Kulturnog centra u Kuli, a sada se zvanično oprobao i u pisanju autobiografske knjige. Knjiga "Putanja od zvezdica" objavljena je nedavno, a on ju je pisao prošle godine. "Pisao sam knjigu godinu dana, pažljivo i polako, u tajnosti. Jedino je to znao moj drug Ognjen. On je uz moju dozvolu uključio u sve svoju tetku Valentinu, koja je doprinela da ova knjiga ugleda svetlost dana. U ovoj knjizi je sve lepo što mi se desilo u životu, a to je i ono što pamtim. Smatrao sam da mogu da moje misli, moje iskustvo zapišem.

Želeo sam da obradujem i iznenadim roditelje, zato sam to radio u tajnosti. Naravno da sam uspeo u tome, bili su oduševljeni i ponosni. Kao i u svemu što radim i ovoga puta dobio sam podršku od njih, ali ovoga puta podrška je stigla gotovo od svih mojih, prvo porodice, a onda rođaka, prijatelja, nastavnika, čak i od onih koje ne poznajem", kaže zadovoljno Andrija. Kako se to i radi po objavljivanju knjige, održana je i promocija, u restoranu "Momen-

tum" u Vrbasu 23. novembra.

O knjizi su govorili recenzentkinja Valentina Vulić, profesor književnosti i Slobodanka Knežević, jedna od njegovih mentorki u Amaterskom pozorištu. Odabrane delove iz knjige čitao je njegov drug Mateja Roganović. Mentorka u Amaterskom pozorištu Slobodanka Knežević, koja je bila moderator na promociji knjige, istakla je da Andrijina prva knjiga nije samo autobiografska, ona je dokaz da mladi imaju šta da kažu, da ih vredi slušati i da Svet postaje bolji kada im damo prostor. "Nekako je posebno dirljivo kada se okupljamo zbog knjige, ali je još posebnije kada je ta knjiga delo jednog šesnaestogodišnjeg momka. Momka koji je imao hrabrosti da zaviri u svoj život, svoje misli, uspone i padove... I da sve to podeli sa nama. Mnogi odrasli nikada ne napišu svoju priču.

Mnogi se plaše, odlaze, misle da nije vreme. A evo pred nama je mladi autor koji je već sada shvatio nešto važno, a to je da naša priča vredi bez obzira na godine. I ono što je najlepše - niko nije znao da piše, čuvao je svoje stranice kao tajnu, a tek kada je knjiga

bila gotova, odštampana i stvarna, pokazao je porodicu", rekla je u uvodnoj reči Slobodanka. Recenzentkinja Valentina Vulić posebno je istakla da je čitanju knjige pristupila sa velikim zanimanjem i radošću jer joj je knjiga pružila priliku da vidi kako mladi ljudi razmišljaju, žive, na koji način razgovaraju... "Već u prvom poglavlju priče o svom životu, moram primetiti, odličnim dijalogom, govori o svom rođenju. Jednom davno, u Manastiru Ribnjak, otac Prokopije dade Andrijinom ocu blagoslov za treće dete i ode u svoj hram da se obrati Bogu... Da, na samim počecima naše pismenosti, u žitijima, javljaju se slični počeci.

Nagoveštaji. I onda nam priča o svom životu. Andrija u knjizi priča o svom životu, o igri sa drugarima, o prijateljstvu, o jutjub kanalu, o svojoj ljubavi prema kameri, filmu, muzici i prema sebi. Veoma važnoj ljubavi prema sebi. O odnosu prema starijima, prema lepšem polu, prema radu", rekla je,

između ostalog, Valentina. Andrijin drug Mateja čitao je odabrane odlomke koji govore o prvom sećanju, stihove o učiteljici, o "filozofiji života"...

Promocija je prošla vrlo zapaženo, veliki odziv i komentari prisutnih, potvrđuju da niko nije bio ravnodušan. Činjenica da tinejdžer od šesnaest godina izdvoji vreme da piše knjigu, da se tome posveti, dovoljna je za pohvalu. Podrška koju je dobio za prvu knjugu mu znači, ali nije presudna za dalje pisanje.

"Kao što sam najavio u

knjizi, sledeća se može očekivati. Naravno da mi znači podrška, ali i da je nisam dobio, nastavio bih da pišem. Dok god radim nešto što me ispunjava i čini zadovoljnim, nastaviću. Uostalom ima dosta bliskih osoba koje su ostavile veliki trag u mom odrastanju i veoma su važni u mom životu, a nisam ih spomenuo u prvoj knjizi. U jednoj od narednih knjiga u pričama će biti sigurno njih", rekao je za Bačka press Andrija Bjelica.

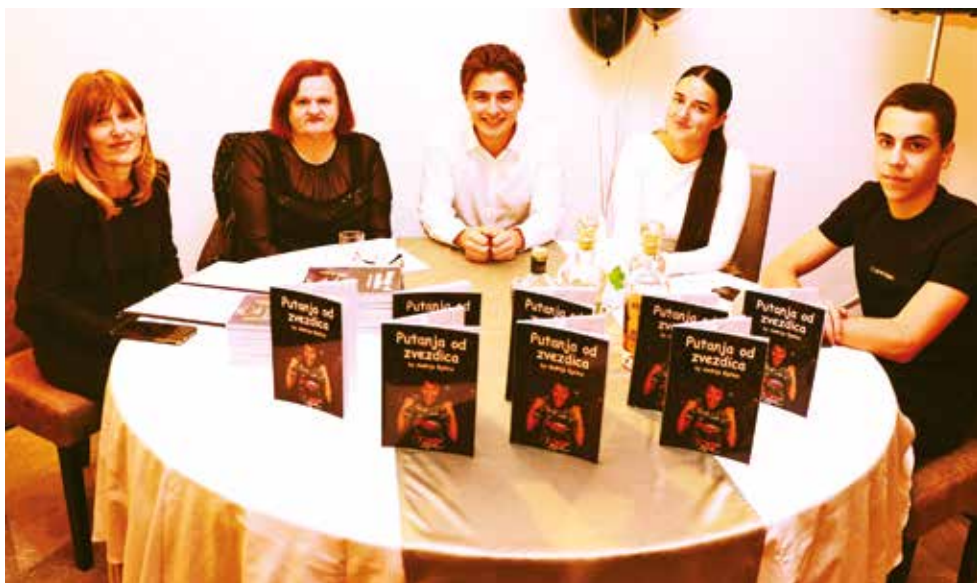

Deo odlomka Andrijina filozofija

-Šta je Život? -

Ljudi, to su čudna bića koja žive kroz emocije. Onaj ko ih kontroliše, sa njima i kontroliše svoj život. Svi smo mi rođeni sa nekim razlogom, svako od nas ima jednu zamišljenu liniju koja povezuje zvezde na noćnom nebu i ta linija je naš put po kojem mi treba da idemo. Svaka ta zvezda nam obeležava bitan događaj za naš život, a duž između njih je pravac do tih događaja... Često zalutamo, tada skrenemo sa našeg puta. Povučemo nas neka spoljašnja okolnost i za čas, izgubili smo kompas do naše sledeće zvezde.

Zlato za Folklorni ansambl KC Vrbasa Još jedan u nizu uspeha

■ **Folklorasi Vrbasa, su osvojili zlato na 61. Festivalu muzičkih društava Vojvodine, nedavno održanom u Rumi. Nastupali su pod umetničkim rukovodstvom Žarka Pejovića. Dobili su nagradu i za najbolju žensku nošnju, kao i za najbolji orkestar.**

Ovogodišnja smotra folklornih ansambala, nedavno održana u Rumi bila je više nego uspešna za Folklorni ansambl KC Vrbasa pod umetničkim rukovodstvom Žarka Pejovića.

Osim zlata koje su poneli kao najbolji ansambl, pripale su im još dve specijalne nagrade. Jedna za najbolju

žensku nošnju Kobišnice, kao i za najbolji orkestar u funkciji koreografije.

Program koreografija i igara sa kojima je nastupao Folklorni ansambl KC Vrbasa i na sceni je pokazao da su izveli najbolje koreografije Žarka Pejovića "Vlaške igre iz Kobišnice", i koreografiju Damira Šipovca, "Ispra-

čaj regruta u Crnoj Travi", aranžmani su bili uglavnom Zorana Milića, koji je i umetnički rukovodilac orkestra. Ovo je uspeh Folklorasa Vrbasa koji je usledio nakon nastupa u Beču, koji prema informacijama članova folklora i igračkog tima nije prošao nezapaženo, ni tamo.

Festival ručnih radova u Kuli Izložba, degustacija i igra

■ **U Kuli je održan 12. Festival ručnih radova, a građani su i ove, kao i prethodnih godina, mogli da vide izložbu ručnih radova, da degustiraju domaće kolače i zimnicu, a priređeni su i bogat kulturno – umetnički program, takmičenje u vezu, kao i radionice za decu.**

Organizator ove manifestacije, koja čuva tradiciju, kreativnost i zajedništvo, je Udruženje žena „Ideja“ uz podršku opštine Kula i Turističke organizacije, prenosi portal Kula.rs. Predsednica Udruženja žena „Ideja“, Ljubica Grdinić, istakla je da ovaj festival sada ima već zavidnu tradiciju, što su građani

opštine Kula i šire okoline prepoznali i svake godine dođu da uživaju u domaćoj radinosti i da kupe ponešto za sopstvena domaćinstva.

„Ove godine je 26 žena iz našeg udruženja predstavilo svoje radove, bilo je i 13 gostujućih udruženja koji su takođe izložili svoje radove i proizvode, različita

kulturno – umetnička društva su nas očarala svojim nastupima, predstavili su naše nasleđe i kulturu svojim nastupima, kao i recitacijama. I ove godine ima svega – heklanih igračaka, stolnjaka, magneta i nakita, kolača, zimnice, meda, rakije i još mnogo toga“, rekla je Grdinić.

Advent u Vrbasu 6. decembra

Božićni festival održaće se u Vrbasu kod Muzeja u subotu, 6. decembra, a trajeće od 11 do 20 časova. Božićna izložba u Muzeju biće dostupna za vreme trajanja Festivala od 8. do 12. decembra. Radionica sa decom predškolskog uzrasta i nižih razreda u Muzeju biće održana od 9. do 12. decembra. Organizator Festivala je Kulturno umetničko društvo "Sirmai Karolj". Program pripremaju radionica "Pipacs", Sekcija za ručni rad "Aranykalász", dečija grupa za negovanje mađarskog jezika "Biborka". Advent u Zmajevu biće održan 13. decembra od 11 do 20 časova.

PROŠTENJE & BOŽIĆNA IZLOŽBA
Vrbaš – 8-12. decembar

8. decembar – Svečani program
12.00 – Sveta misa u Rimokatoličkoj crkvi Bezgrešnog Začeca
13.00 – Otvaranje tradicionalne božićne izložbe u Gradskom muzeju

9-12. decembar – Božićne radionice
Kreativne radionice za predškolce i školarce
9.00-17.00 – Izložba otvorena za posetioce svakog dana

Srdačno vas očekujemo!

41. Festival FAMUS u Sivcu

Pobednik „Prazvuk“ iz Apatina

■ **Na 41. Festivalu akustičarske muzike izvedeno je 13 kompozicija, kantautora iz naše zemlje. Nastupao je pevač zabavne muzike i poznatih balada Saša Vasić.**

Tročlani žiri, koji su činili Dejan Tomić, Franjo Pinter i Boban Dževerdanović, doneo je odluku da prvu nagradu ponese Duo Prazvuk iz Apatina, koji čine mladi ljudi, Hana Tomba i Nemanja Gužijan, sa pesmom „Legenda o vili i zmaju“. Da i publika ima istančan ukus, koji se ovom prilikom poklopio sa ukusom žirija, pokazuje i to da je nagrada publike takođe pripala Duo Prazvuk. Drugu nagradu osvojio je Aljoša Boruš iz Novog Sada, koji se publici predstavio pesmom „Ponekad me ljubav zaboli“, a treća nagrada pripala je Damiru Dadu Dolmagiću iz Subotice

koji je izveo pesmu „Saučesništvo“. Nemanja i Hana nisu prvi put na Famusu, a pored brojnih festivala na kojima su učestvovali Famus im je posebno u srcu zbog domaćinske atmosfere, sjajne organizacije i međusobnog poštovanja među učesnicima. Po rečima člana stručnog žirija, gitariste, kompozitora i učitelja muzike, Bobana Dževerdanovića, ovo je jedan od možda najboljih i najautentičnijih festivala, a ove godine pesme su bile posebno dobre. Ipak, pobednici su se, kako kaže, izdvojili specifičnim zvukom, originalnošću i emocijom.

Izložba Matije Radovića u Galeriji KC Vrbasa

Energija kamena i energija vrline

■ **Matija Radović, mladi crnogorski umetnik prezentuje svoju izložbu Esencijalni duh prirode od 2. do 20. decembra u Likovnoj galeriji u Vrbasu.**

Rođen je u Podgorici diplomirao na Fakultetu likovnih umetnosti na Cetinju -odsek vajarstvo, mladi Radović je izlagao na nekoliko samostalnih, kao i na mnogobrojnim kolektivnim izložbama u Baru, Podgorici, Subotici... Na jednom od intervjua gde ga je novinar priupitao zašto se tako mlad bavi kamenom, jer to je težak materijal, kazao je da kamen simbolizuje postojanost, čvrstinu. **„Kamen je u nama u Crnoj Gori na neki način urezan u gene i celo biće, oblikuje nas i na neki način ja sam pozeleo da oblikujem njega...”**. Vrbaska publika bila je i ima priliku da pogleda serijal originalnih umetničkih skulptura, korisnih ili neobičnih predmeta mladog umetnika, koje karakteriše postojanost neživih stvari u kojima on na

neki čudan način udahnuje život i smisao, smatrajući

da je stvaranje ljubav, a da je ljubav večnost.

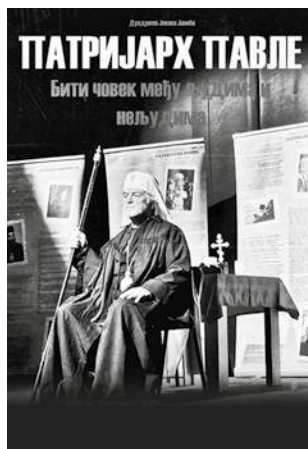

“Patrijarh Pavle - Biti čovek među ljudima i neljudima” “Budimo ljudi”

■ **Duodrama o Patrijarhu Pavlu kao primeru duhovne uzvišenosti i moralne čistote izvedena je na sceni Bioskopa “Jugoslavija”. Glumci Milan Malbaša i Aleksandar Dunjić.**

Koliko se potrudio KC Vrbasa da obezbedi ovakvu jednu duodramu nije poznato, ali nažalost poseta u našem pozorištu nije bila velika, iako je glumac Milan Malbaša veoma dobro predstavio, čak gotovo istim glasom, našeg omiljenog Patrijarha, živog sveca, čije su replike bile više nego poučne, životne, važne, iznad svega ljudske. Dokumentarna predstava je vrcala rečima patrijarha Pavla, koje ne samo da govore o njegovom životnom putu, nego i onome kako je upućivao na pravi put svoj narod i vernike. Duhovni

pastir kakvog je retko ko imao tokom cele predstave govorio je o važnosti ljudskosti i plemenitosti ne samo čoveka nego i jednog naroda. Priča u predstavi odnosi se na pobedu duše i mira, nosi životne poruke kao “jedan čovek ne može biti mera svega”, “budimo ljudi i među neljudima”, “treba ići putem poštenja i pravde, putem Gospoda i uvek ostati čovek”, obraz i dušu ne gubite”, jedna je od Patrijarhových snažnih, od niza poruka u drami. To je bila i namera autora predstave, da se afirmišu plemenita osećanja i razmišljanja,

a tekst je napisao dr Jovan Janjić jedan od najboljih poznavalaca lika i dela patrijarha Pavla, koji je do sada o njemu napisao tri knjige. Predstavu, koja je zapravo bila Biografski podsetnik ovog srpskog velikana, režirao je Milan Rus, direktor Srpskog pozorišta u Budimpešti. Dramski glumci Aleksandar Dunjić i Milan Malbaša, su veoma profesionalno odigrali dramu, kao da su je odigrali pred punom salom, što nažalost ovde nije bio slučaj.

Nagrađen pesnik Goran Labudović Jednoglasna odluka žirija

■ **Žiri je doneo jednoglasnu odluku da nagrada „Nebojša Devetak“ pripadne Goranu Labudoviću Šarlu za poeziju objavljenu u 80. broju časopisa Trag.**

Žiri književne nagrade „Nebojša Devetak“, koju JB „Danilo Kiš“ dodeljuje radio je u sastavu: Branislav Zubović, Ivan Lalović i Saša Radojčić (predsednik) bio je jedinstven u ovoj odluci. Goran Labudović Šarlo se u pesmama objavljenim u 80. broju časopisa Trag (decembar, 2024) pokazuje kao pesnik modernističkog izraza. Tematsko-motivski krugovi njegove poezije su široki i kreću se od svakodnevnice lirske subjektivnosti (kao u pesmama „Tajna“ ili „Rudarenje“) do mitskih predstava (u

pesmama „Gutljaj“ ili „Jedna od prvih pesama“). Takođe je širok i formalni i izražajni dijapazon Labudovićevih pesama, i uključuje sa jedne strane verističke pesme sa izvesnim socijalnim angažmanom (kao pesma slobodnog stiha „Rudarenje“), a sa druge meditativne tekstove (kao što je pesma „Ako se Bog javi“, koja je ostvarena u unakrsno rimovanim katrenima). Nagrada će Labudoviću biti uručena 22. februara 2026. godine, na Dan biblioteke „Danilo Kiš“ u Vrbasu.

5. Festival „Publikum“ „Kompletna istorija pozorišta (ukratko)“

■ **U Kuli se odigrao peti po redu Festival profesionalnih pozorišta „Publikum“.**

Druge festivalske večeri, glumci Narodnog pozorišta iz Subotice odigrali su predstavu „Najnormalniji čovek na svetu“ u režiji Milje Mazarak. Treće festivalske večeri, izvedena je predstava „Kompletna istorija pozorišta (ukratko)“ u režiji Igora Pavlovića, a u izvođenju Gradskog pozorišta Bečej i Studentskog kulturnog centra Novi Sad. Može li se istorija pozorišta ispričati ukratko? Odgovor na to pitanje pokušaću da daju neki od najvećih likova i imena svetskog teatra

– Vilijem Šekspir, Bil, genije, zatim Sara Bernar, najčuvanija glumica svih vremena (uz mali problem kontrole besa), kao i Konstantin Stanislavski – Kosta, najveći pozorišni mislilac ikada. Tu je i onaj „četvrti“, upravnik pozorišta, koji liči na dramskog pisca, koji liči na portira, koji liči na reditelja – i tako u krug. Četvrte festivalske večeri, izvedena je predstava „Ljubinko i Desanka“ u režiji Milana Neškovića, a u izvođenju Narodnog pozorišta „Toša Jovanović“ iz Zrenjanina.

Iz istorije grada Vrbasa

Česme kao izvori vode i života

■ **Skoro svaki kvart u gradu i mestima opštine je imao neku od svojih česmi vode kao izvora iz koga se ona "crpela i vukla" iz izvorišta. "Pumpe za vodu su rađene zbog putnika namernika ali i zbog opasnosti od požara, postavljane su kao javno dobro", kazao nam je mr Pavle Orbović, istoričar GM KC Vrbasa. Danas mnoge nisu sačuvane.**

Priča o pumpama ili česma-ma u Vrbasu je interesantna sa aspekta njihovih nastanka i začetaka. Danas ih je malo sačuvanih ili su mnoge modernizovane, a neka od klasičnih izvorišta nekadašnjih više nisu za korišćenje ni za piće, a neka su još uvek aktuelna i čak i lekovita. Vojvodina je inače poznata po vodama koje su u velikoj meri lekovitog i banjškog karaktera poznate kao žute vode. Vode u kojima ima sumpora i koje su korisne i dobre za lečenje. Poznato je iz istorije da su se pored voda i izvorišta nastanjivali narodi i nicala prva naselja, a voda je bila uvek simbol života i zdravlja. Kakve su i koje su prve vode, odnosno izvorišta na teritoriji našeg grada, pitali smo našeg istoričara i sagovornika mr Pavla Orbovića iz Gradskog muzeja KC Vrbasa. Prvi zabeležni izvor vode u Vrbasu Vodice zabeležen je i registrovan 1793. godine u Starom Vrbasu i koji je sveden i pomećen na bunar kasnije zbog propkopavanja Velikog bačkog kanala, ispričao nam je Orbović. Na tom mestu nastala

je Kapela Vodice kao svetilište sa vodom, čija voda danas nije ispravna. Tako su se na ovim prostorima kopala vode kao izvorišta da bi se kasnije pravile prve javne česme na pumpu od tih izvorišta koje su vukle i crpile vodu sa njih. Javne česme u gradu i mestima opštine na javnim prostorima bile su jedina prilika za stanovništvo da pije koliko toliko bezbednu vodu, i ima stalno snabdevanje vodom. Česme su se kroz istoriju podizale i kao zadužbine ili kao spomenici nekih značajnih događaja, Čukur česma, Delijska česma, Terazijska... gde ih nije bilo narod se oslanjao na vodu iz bunara koja je ipak bila podložna zagađenju. Vodu sa česmi uglavnom su kantama put domaćinstava nosile žene i deca. U Vojvodini su one podizane uglavnom jednakog izgleda sa metalom i ručkama i pumpama koje su koristile da se voda crpi, za razliku od nekih krajeva Srbije gde su oko njih ili oko običnih cevi za vodu zidani mermerni – kameni spomenici ili skulpture. "Postavljane su česme kao javno dobro i pravljene su zbog putnika

namernika ali i zbog opasnosti od požara. Kod CFK postoji tzv. bela voda gde je izvor i koja se danas koristi za grejanje. U samom centru grada ostao je metalni deo cevi na koji se stavlja česma, a u Vinogradima i danas postoji poznata česma žute vode. Ista takva ima i u Provalijama gde je postavljena česma sa žutom vodom - da ne bi oticala", pojasnio je mr

Orbović. Dodajući da je svedevremeno i u Vinogradima postojalo javno kupatilo sa žutom vodom kao i Zmajevu. Ovakvih česmi bilo je i po Starom Vrbasu i mnoge od njih nisu do danas sačuvane. Prestale su ostajati u upotrebi kada se u gradu izgradila vodovodna mreža. Nažalost najveći deo ovih česmi koje su značile život nije ostao sačuvan za sadašnjicu, a svega

mali deo njih i danas ima svoj tok. Ostalo je sećanje na mnoge od tih česmi, ali izvorišta i tople vode sa sumporom i danas ima na ovom području. Samo je šteta što ovaj grad i ova opština nisu znale ni umele bolje da ih iskoriste na dobrobit svojih građana i ovog grada. U Vojvodini oko mnogih su podignute i poznate banje koje i dan-danas služe za lečenje.

Vule Labović, starina od devedeset pet godina, golootočanin iz Ravnog Sela, priča o mučenjima koja ga nisu slomila, iako nadomak stote, pamti i datum i tačno vreme hapšenja

Dve godine strahota

■ **Vule Labović, stanovnik Ravnog Sela, ušao već u ni manje ni više, desetu deceniju života, priča nam i to vrlo precizno o svom hapšenju i golootočkim danima.**

Vremešnjog starca toliko služi memorija da je naprosto za neverovati, ali i njegova životna priča vezana za Goli otok, sudeći po svemu, umnogome je drugačija od mnogih koje smo čuli, ili, pak, negde pročitali. Vule počinje svoju priču ovako: „devedeset pet mi je godina, ali nisam senilan, niti poavetao, mada to ne bi bilo čudno, došao sam na Goli otok 3. jula 1951. godine oko 11 sati, izašao sam iz broda“. Uhapsila ga je Udba kao i sve druge, procedura je bila gotovo ista kao i kod drugih vrbaskih Golootočana, pa je Vule bio sproveden u Novi Sad, rekavši da nema potrebe da danas posle toliko godina govori imena onih koji su ga sprovođili, iako ih pamti i sve napamet zna.

ILEGALNI KOMITET NOVE PARTIJE

Njegova priča je specifična zbog toga što on ne samo da

je bio rusofil već je u Ravnom Selu godinu i po dana radio ilegalni Komitet u to doba koji je on sa drugovima formirao. Istovremeno, kaže, bio je član i redovnog Titovog komiteta, i da je po ugledu na redovni komitet i ilegalni, imao sve te organizacije.

„Ta velika Udba koja je bila strah i trepet nije nas otkrila godinu i po dana u Ravnom Selu, iako smo mi bili aktivni, ali smo bili konspirativni. Imali smo organizaciju, delili smo letke... Bili smo u vezi sa radio Košutom, mađarskim radijom koji je prenosio informacije iz Moskve. I udbovci su znali da u Ravnom Selu nešto ima, neko deluje, a znao je i narod, i nisu uspeali da nas otkriju dok jedan od nas nije izdao, izdao je tako što su ga prevarili udbovci“, priča starina. To je bila nova ilegalna Komunistička partija u kojoj se, podvlači starina nije ubijalo, pljačkalo, palilo, kralo... Koliko su ozbiljno radili,

Foto: the Mirror

ukazuje to da im je namera bila čak da formiraju sreski komitet, ali ih je izdaja omele u tome i, naravno, Vule i njegovi drugovi su se našli na Golom otoku.

DVESTA LJUDI SE BACILO NA MENE KAO LAVOVI

Toliko se u detalje seća dolaska u logor da priča o dužini puta, broju kamioneta i kaže da je u tom prvom susretu u logoru bilo 8.000 ljudi. Čim je došao morao je da se skine go i prošao je čuveni stroj. Vule kaže, nepregledni, „prvo me je pljunulo oko 1.000 ljudi, pa su onda počeli da biju, i to baš oni koje sam dobro poznao, jedan Marko iz Podgorice tako me je izudarao da mi je ljujlnula krv, a udaralo me je oko 2.000 ljudi“. Dobro je zapamtio batine od sobnog starešine, pa kaže da je to bilo u baraci dugoj

dvadeset metara sa dvesta ljudi, posle batina sobnog starešine tuklo ga je svih 200 ljudi iz barake koji su se bacili na njega kao lavovi. „Bilo je to 15. jula 1951. godine, ali bio sam zdrav, jak, bilo mi je četrdeset godina i činilo mi se kada sam došao na Goli otok ne može me top probiti“.

Posle batinaškog tretmana, 115 dana pod bojkotom, prolaska kroz stroj, teškog rada, sledilo je psihičko maltretiranje, priče o tome šta sam radio. Pričao sam o svemu, ali nisam pričao o tome kako su me mučili u zatvoru u Novom Sadu, mada su tražili i o tome da pričam. Vule nam je pričao da je bio u samici u Novom Sadu gde po 24 sata nije dobijao ništa za jelo, niti vode za piće. „Tukli su me,

ali ja sam se dogovorio sa drugovima šta ćemo govoriti, jer sam znao da će me posle izdaje sigurno uhapsiti, a bio sam inače sekretar tog ilegalnog Komiteta. Moj savetnik Golub Dedić, je primio Milana Pajevića, od dvadeset godina u našu novu Partiju, nije mi se to sviđalo. I ispostavilo se da sam bio u pravu. Pajevića su jednog dana povelili šuraci koji su bili špijuni, prevarili su ga i on je ispričao za nas. Milan je odmah došao kod nas i ispričao da su ga prevarili i odveli navodno da razgovara sa ruskim špijunima, a da su to bili preruseni udbovci i mi smo odmah rasformirali organizaciju i čekali hapšenje“.

Foto: Mašina

Vule Labović, starina od devedeset pet godina, golootočanin iz Ravnog Sela, priča o mučenjima koja ga nisu slomila, iako nadomak stote, pamti i datum i tačno vreme hapšenja

Foto: croatiatimetravel.co.nz

METODA MUČENJA PACOV I ČUNAK

Starina kaže da su ga uhapsili tačno 15. juna uveče u šest sati na sastanku u seljačkoj radnoj zadrugi. S obzirom da je to očekivao, spremio se, okupao, potišao, zimsko odelo obukao, imajući informacije o tome kako se prolazi na Golom otoku. Su-

deći po priču koju je ispričao za naše novine iz istražnog zatvora u Novom Sadu, bio je pripremljen za sve vrste mučenja koja su mogli da smisle monstruozni umovi i Služba koja je bila specijalno posvećena toj vrsti posla. Poručnik Tripko Jerkov je vodio istragu nada mnom, kaže Vule Labović.

„Boško Šiščević i Tripko

Jerkov su došli jednog dana u samicu i naredili mi da se skinem go, nisam hteo to da uradim, ali svezali su me i skinuli. Doneli su čunak i u čunku pacova i dimilicu. Turiši mi čunak na trbuh, a sa druge strane guraju pacova i grize mi stomak. Krv ljušti, otišli su, imam nekoliko rana od pacova, nisu duboke. U skupnu ćeliju sam došao

krvav, pitali su me drugovi, šta mi je, rekao sam čir mi je pukao od batina i od muke, nisam hteo da pričam, krpama od košulje sam zaustavio krv“, veli Vule.

Ali ga nisu ostavljali na miru drugi dan su došli i usledila je još perfidnija vrsta mučenja. Skinuli su ga gologa, pripremili kanap i stavili namčicu od kanapa na polne organe, pa su ga vukli preko patosa. „Kakve su to muke neopisane, ruke svezane, dva metra su me vukli, pustili su me i pao sam u agoniju od muka i bolova, sećam se da su prosuli kantu vode na mene“, priča Labović.

Nastavljajući još sa monstruoznim mučenjima, Udaba je koristila jednu česmu u dvorištu „napravili su je tako da voda kaplje, glava vam stoji ispod, kada kapne voda na mozak, nikakva batina ni udarac ne može tako da boli“.

POVRATAK U SLOBODU IZOLACIJA

Sa Golog otoka Labović je izašao u junu 1953. godine, ali prvo je morao da provede još tri meseca na gradilištu, pravili su put u Baranji.

Kada se vratio u Ravno Selo

jedno nedelju dana nije dolazio niko u njegovu kuću. Prvog koga je sreo na ulici bio je njegov prijatelj Kosanović tada upravnik seljačke zadruge, koji mu je rekao, da neće piti i jesti zajedno, kao što su to činili, ali u srcu će mu ostati isti kao što je i bio. Nudili su mu posle izvesnog vremena posao, ali su mu savetovali prijatelji da je bolje da ga ne prihvati, tako da nije dugo radio.

Vule Labović i nije želeo puno da priča o tom povratku u normalan život i o problemima sa kojima se susretao na slobodi. Nije želeo ni da priča o tome šta je njegova porodica preživljavala, ali krepi starac u devedesetpetoj godini života živi sa svojim potomstvom, sinovima, kćerima i unucima.

Na kraju, samo možemo reći posle ove neobične priče, da nije tačno da čovek manje pamti loše stvari u životu od dobrih.

Starina kaže da bi mogao mesecima da nam priča o Golom otoku, i sam je nešto o tome pisao, ali ga je sopstvena snaga i izdržljivost, a kaže i životna škola na Golom otoku koju zove fakultetom, naučila mnogo čemu u životu.

Lj. Nedović

MOLOTOV BOMBA IZ RAVNOG SELA, PRIČA O MUČENJIMA KOJA GA NISU SLOMILA, IAKO NADOMAK STOTE, PAMTI I DATUM I TAČNO VREME HAPŠENJA

ДВЕ ГОДИНЕ СТРАХОТА

Je Labović, stanovnik Ravnog Sela, ušao već u ni-
be ni više, desetu deceniju života, priča nam i to
o precizno o svom hapšenju i golootočkim danima.

Starina kaže da je to hapšenje bilo tačno 15. juna uveče u šest sati na sastanku u seljačkoj radnoj zadrugi. S obzirom da je to očekivao, spremio se, okupao, potišao, zimsko odelo obukao, imajući informacije o tome kako se prolazi na Golom otoku. Su-

deći po priču koju je ispričao za naše novine iz istražnog zatvora u Novom Sadu, bio je pripremljen za sve vrste mučenja koja su mogli da smisle monstruozni umovi i Služba koja je bila specijalno posvećena toj vrsti posla. Poručnik Tripko Jerkov je vodio istragu nada mnom, kaže Vule Labović.

„Boško Šiščević i Tripko Jerkov su došli jednog dana u samicu i naredili mi da se skinem go, nisam hteo to da uradim, ali svezali su me i skinuli. Doneli su čunak i u čunku pacova i dimilicu. Turiši mi čunak na trbuh, a sa druge strane guraju pacova i grize mi stomak. Krv ljušti, otišli su, imam nekoliko rana od pacova, nisu duboke. U skupnu ćeliju sam došao

krvav, pitali su me drugovi, šta mi je, rekao sam čir mi je pukao od batina i od muke, nisam hteo da pričam, krpama od košulje sam zaustavio krv“, veli Vule.

Ali ga nisu ostavljali na miru drugi dan su došli i usledila je još perfidnija vrsta mučenja. Skinuli su ga gologa, pripremili kanap i stavili namčicu od kanapa na polne organe, pa su ga vukli preko patosa. „Kakve su to muke neopisane, ruke svezane, dva metra su me vukli, pustili su me i pao sam u agoniju od muka i bolova, sećam se da su prosuli kantu vode na mene“, priča Labović.

Nastavljajući još sa monstruoznim mučenjima, Udaba je koristila jednu česmu u dvorištu „napravili su je tako da voda kaplje, glava vam stoji ispod, kada kapne voda na mozak, nikakva batina ni udarac ne može tako da boli“.

Sa Golog otoka Labović je izašao u junu 1953. godine, ali prvo je morao da provede još tri meseca na gradilištu, pravili su put u Baranji. Kada se vratio u Ravno Selo jedno nedelju dana nije dolazio niko u njegovu kuću.

Prvog koga je sreo na ulici bio je njegov prijatelj Kosanović tada upravnik seljačke zadruge, koji mu je rekao, da neće piti i jesti zajedno, kao što su to činili, ali u srcu će mu ostati isti kao što je i bio. Nudili su mu posle izvesnog vremena posao, ali su mu savetovali prijatelji da je bolje da ga ne prihvati, tako da nije dugo radio.

Vule Labović i nije želeo puno da priča o tom povratku u normalan život i o problemima sa kojima se susretao na slobodi. Nije želeo ni da priča o tome šta je njegova porodica preživljavala, ali krepi starac u devedesetpetoj godini života živi sa svojim potomstvom, sinovima, kćerima i unucima.

Na kraju, samo možemo reći posle ove neobične priče, da nije tačno da čovek manje pamti loše stvari u životu od dobrih.

Starina kaže da bi mogao mesecima da nam priča o Golom otoku, i sam je nešto o tome pisao, ali ga je sopstvena snaga i izdržljivost, a kaže i životna škola na Golom otoku koju zove fakultetom, naučila mnogo čemu u životu.

Starina kaže da je to hapšenje bilo tačno 15. juna uveče u šest sati na sastanku u seljačkoj radnoj zadrugi. S obzirom da je to očekivao, spremio se, okupao, potišao, zimsko odelo obukao, imajući informacije o tome kako se prolazi na Golom otoku. Su-

deći po priču koju je ispričao za naše novine iz istražnog zatvora u Novom Sadu, bio je pripremljen za sve vrste mučenja koja su mogli da smisle monstruozni umovi i Služba koja je bila specijalno posvećena toj vrsti posla. Poručnik Tripko Jerkov je vodio istragu nada mnom, kaže Vule Labović.

„Boško Šiščević i Tripko Jerkov su došli jednog dana u samicu i naredili mi da se skinem go, nisam hteo to da uradim, ali svezali su me

krvav, pitali su me drugovi, šta mi je, rekao sam čir mi je pukao od batina i od muke, nisam hteo da pričam, krpama od košulje sam zaustavio krv“, veli Vule.

Ali ga nisu ostavljali na miru drugi dan su došli i usledila je još perfidnija vrsta mučenja. Skinuli su ga gologa, pripremili kanap i stavili namčicu od kanapa na polne organe, pa su ga vukli preko patosa. „Kakve su to muke neopisane, ruke svezane, dva metra su me vukli, pustili su me i pao sam u agoniju od muka i bolova, sećam se da su prosuli kantu vode na mene“, priča Labović.

Nastavljajući još sa monstruoznim mučenjima, Udaba je koristila jednu česmu u dvorištu „napravili su je tako da voda kaplje, glava vam stoji ispod, kada kapne voda na mozak, nikakva batina ni udarac ne može tako da boli“.

Sa Golog otoka Labović je izašao u junu 1953. godine, ali prvo je morao da provede još tri meseca na gradilištu, pravili su put u Baranji. Kada se vratio u Ravno Selo jedno nedelju dana nije dolazio niko u njegovu kuću.

Prvog koga je sreo na ulici bio je njegov prijatelj Kosanović tada upravnik seljačke zadruge, koji mu je rekao, da neće piti i jesti zajedno, kao što su to činili, ali u srcu će mu ostati isti kao što je i bio. Nudili su mu posle izvesnog vremena posao, ali su mu savetovali prijatelji da je bolje da ga ne prihvati, tako da nije dugo radio.

Vule Labović i nije želeo puno da priča o tom povratku u normalan život i o problemima sa kojima se susretao na slobodi. Nije želeo ni da priča o tome šta je njegova porodica preživljavala, ali krepi starac u devedesetpetoj godini života živi sa svojim potomstvom, sinovima, kćerima i unucima.

Na kraju, samo možemo reći posle ove neobične priče, da nije tačno da čovek manje pamti loše stvari u životu od dobrih.

Starina kaže da bi mogao mesecima da nam priča o Golom otoku, i sam je nešto o tome pisao, ali ga je sopstvena snaga i izdržljivost, a kaže i životna škola na Golom otoku koju zove fakultetom, naučila mnogo čemu u životu.

Prvog koga je sreo na ulici bio je njegov prijatelj Kosanović tada upravnik seljačke zadruge, koji mu je rekao, da neće piti i jesti zajedno, kao što su to činili, ali u srcu će mu ostati isti kao što je i bio.

POVRATAK U SLOBODU - IZOLACIJA

Starina kaže da je to hapšenje bilo tačno 15. juna uveče u šest sati na sastanku u seljačkoj radnoj zadrugi. S obzirom da je to očekivao, spremio se, okupao, potišao, zimsko odelo obukao, imajući informacije o tome kako se prolazi na Golom otoku. Su-

deći po priču koju je ispričao za naše novine iz istražnog zatvora u Novom Sadu, bio je pripremljen za sve vrste mučenja koja su mogli da smisle monstruozni umovi i Služba koja je bila specijalno posvećena toj vrsti posla. Poručnik Tripko Jerkov je vodio istragu nada mnom, kaže Vule Labović.

„Boško Šiščević i Tripko Jerkov su došli jednog dana u samicu i naredili mi da se skinem go, nisam hteo to da uradim, ali svezali su me

krvav, pitali su me drugovi, šta mi je, rekao sam čir mi je pukao od batina i od muke, nisam hteo da pričam, krpama od košulje sam zaustavio krv“, veli Vule.

Ali ga nisu ostavljali na miru drugi dan su došli i usledila je još perfidnija vrsta mučenja. Skinuli su ga gologa, pripremili kanap i stavili namčicu od kanapa na polne organe, pa su ga vukli preko patosa. „Kakve su to muke neopisane, ruke svezane, dva metra su me vukli, pustili su me i pao sam u agoniju od muka i bolova, sećam se da su prosuli kantu vode na mene“, priča Labović.

Nastavljajući još sa monstruoznim mučenjima, Udaba je koristila jednu česmu u dvorištu „napravili su je tako da voda kaplje, glava vam stoji ispod, kada kapne voda na mozak, nikakva batina ni udarac ne može tako da boli“.

Sa Golog otoka Labović je izašao u junu 1953. godine, ali prvo je morao da provede još tri meseca na gradilištu, pravili su put u Baranji. Kada se vratio u Ravno Selo jedno nedelju dana nije dolazio niko u njegovu kuću.

ИЛЕГАЛНИ КОМИТЕТ НОВЕ ПАРТИЈЕ

Starina kaže da je to hapšenje bilo tačno 15. juna uveče u šest sati na sastanku u seljačkoj radnoj zadrugi. S obzirom da je to očekivao, spremio se, okupao, potišao, zimsko odelo obukao, imajući informacije o tome kako se prolazi na Golom otoku. Su-

deći po priču koju je ispričao za naše novine iz istražnog zatvora u Novom Sadu, bio je pripremljen za sve vrste mučenja koja su mogli da smisle monstruozni umovi i Služba koja je bila specijalno posvećena toj vrsti posla. Poručnik Tripko Jerkov je vodio istragu nada mnom, kaže Vule Labović.

„Boško Šiščević i Tripko Jerkov su došli jednog dana u samicu i naredili mi da se skinem go, nisam hteo to da uradim, ali svezali su me

krvav, pitali su me drugovi, šta mi je, rekao sam čir mi je pukao od batina i od muke, nisam hteo da pričam, krpama od košulje sam zaustavio krv“, veli Vule.

Ali ga nisu ostavljali na miru drugi dan su došli i usledila je još perfidnija vrsta mučenja. Skinuli su ga gologa, pripremili kanap i stavili namčicu od kanapa na polne organe, pa su ga vukli preko patosa. „Kakve su to muke neopisane, ruke svezane, dva metra su me vukli, pustili su me i pao sam u agoniju od muka i bolova, sećam se da su prosuli kantu vode na mene“, priča Labović.

МЕТОДА МУЧЕЊА ПАЦОВ И ЧУНАК

Starina kaže da je to hapšenje bilo tačno 15. juna uveče u šest sati na sastanku u seljačkoj radnoj zadrugi. S obzirom da je to očekivao, spremio se, okupao, potišao, zimsko odelo obukao, imajući informacije o tome kako se prolazi na Golom otoku. Su-

deći po priču koju je ispričao za naše novine iz istražnog zatvora u Novom Sadu, bio je pripremljen za sve vrste mučenja koja su mogli da smisle monstruozni umovi i Služba koja je bila specijalno posvećena toj vrsti posla. Poručnik Tripko Jerkov je vodio istragu nada mnom, kaže Vule Labović.

„Boško Šiščević i Tripko Jerkov su došli jednog dana u samicu i naredili mi da se skinem go, nisam hteo to da uradim, ali svezali su me

krvav, pitali su me drugovi, šta mi je, rekao sam čir mi je pukao od batina i od muke, nisam hteo da pričam, krpama od košulje sam zaustavio krv“, veli Vule.

Ali ga nisu ostavljali na miru drugi dan su došli i usledila je još perfidnija vrsta mučenja. Skinuli su ga gologa, pripremili kanap i stavili namčicu od kanapa na polne organe, pa su ga vukli preko patosa. „Kakve su to muke neopisane, ruke svezane, dva metra su me vukli, pustili su me i pao sam u agoniju od muka i bolova, sećam se da su prosuli kantu vode na mene“, priča Labović.

Nastavljajući još sa monstruoznim mučenjima, Udaba je koristila jednu česmu u dvorištu „napravili su je tako da voda kaplje, glava vam stoji ispod, kada kapne voda na mozak, nikakva batina ni udarac ne može tako da boli“.

Sa Golog otoka Labović je izašao u junu 1953. godine, ali prvo je morao da provede još tri meseca na gradilištu, pravili su put u Baranji. Kada se vratio u Ravno Selo jedno nedelju dana nije dolazio niko u njegovu kuću.

Lj. Ne

СРЕТЕН МИЛУТИНОВ ЖИВКОВИЋ

Пивска планина Плужине

ГУСЛЕ ПАМТЕ ШТО ДРУГИ НЕ
ПАМТЕ

У Брезницама, 2025.

Ova knjiga je izvoriste usmene poezije, pamtiše i pisaca i onih koji ne dozvoljavaju da se zaboravi ništa što je sveto i da se sačuva tradicija našeg naroda Hercegovine i Pive od zaborava.

Zainteresovani mogu da poruče ovu knjigu na broj : **061 177 80 25**

štamparija

NALEPNICE BROŠURE
PODMETAČI ZA ČAŠE KNJIGE
UPALJAČI BLOKOVŠKA ROBA
PAPIRNE KESE FASCIKLE ČESTITKE
NOVINE HEMIJSKE PLAKATI
VIZIT KARTICE PAPIRNE KOCKE
POZIVNICE FLAJERI KOVERTE
KALENDARI MEMORANDUMI
KOMERCIJALNA AMBALAŽA
KATALOZI ROKOVNICI

025 730 487

064 187 32 27

Crvenka, I. Milutinovića 75

cmykcrvenka@gmail.com

PO DOGOVORU DOSTAVA NA ADRESU

Prodajem rasad limuna
Prodajem velike
biljke limuna
tel: 063 76 57 303

Cenovnik usluga BAČKA PRESS - OKO NAS za 2025. godinu

Regionalne novine **Bačka Press**, pokrivaju teritorije opština Vrbas, Kula, Srbobran i Mali Idoš u tiražu od 4.000.

Portal **www.okonas.info**, svakodnevno se ažurira.

Sajt OKONAS.INFO proizvodi i pravovremeno plasira sve informativne sadržaje sa područja opštine Vrbas, vesti, objave, saopštenja i slično i ima godišnju posećenost od blizu 805.000 poseta, ili 193.000 posetilaca.

Na mesečnom nivou, sajt beleži oko 80.000 poseta.

Na Fejsbuk stranici ovaj sajt i informacije prati 1900 lica, s trendom stalnog rasta, a nedeljni doseg prelazi 20.000 klikova na objave.

Cene podrazumevaju objavljivanje po jednom broju novinskog izdanja i mesec dana na sajtu **www.okonas.info**. Regionalne novine objavljuju se dva puta mesečno. Ukoliko se saradnja odnosno ugovor o oglašavanju sklopi za šest meseci unapred popust je 10%, a za ugovor na godinu dana 20%.

Posebna cena za izradu reklame, koju dobijate u trajno vlasništvo je 6.000 dinara.

	Jedna boja	Pun kolor
Zakup cele strane	46.000,00	76.000,00
Zakup 1/2 strane	32.000,00	45.000,00
Zakup 1/4 strane	18.000,00	32.000,00
Zakup 1/8 strane	10.000,00	18.000,00
Zakup 1/16 strane	6.000,00	11.000,00
Markica na naslovnoj strani		18.000,00
Markica na unutrašnjoj strani	6.000,00	10.000,00
Umrlica i pomeni do 30 reči	2.000,00	
Zahvalnice i pomeni do 30 reči	2.000,00	
Mali oglaš do 30 reči	1.500,00	
Uokviren mali oglaš	2.500,00	

Dimenzije reklame:

53 x 77 mm	
108 x 77 mm	
1/4 strane	108 x 157 mm
1/2 strane	218 x 157 mm
cela strana	218 x 315 mm

Napomena; Reklame i saopštenja treba uplatiti avansno na račun Agencije za izdavanje novina i portala "Bačka Press - OKONAS.INFO".

Tekući dinarski račun broj: 325-9500600002048-17

Vojvođanska banka - OTP group

www.okonas.info

BAČKA PRESS

061 31 93 365, 062 317 441

Uspeh Vrbaških atletičara na Okružnom prvenstvu

■ **Zapažene rezultate postigli su članovi Vrbaškog atletskog kluba na nedavno održanom Okružnom školskom takmičenju u Novom Sadu.**

Ostvarujući odlične rezultate na upravo završenom Okružnom školskom prvenstvu u Novom Sadu, šest članova Vrbaškog atletskog kluba plasiralo se na Međuokružno prvenstvo u atletici, prenosi Vrbas.net.

Plasman na Međuokružno prvenstvo ostvarili su: **Nina Ljubčić** - 1. mesto u disciplini vorteks - 28.66 m; **Mila Bulatović** - 2. mesto u disciplini 60 m - 9.77; **Martin Govedarica** - 2. mesto u disciplini 60 m - 8.96; **Jana Jakšić** - 1. mesto u disciplini 60 m - 9.04; **Ivana Striber** - 2. mesto u disciplini 300 m - 48.92; **Miloš Marković** - 2. mesto u disciplini 300 m - 51.41.

Ostali članovi Vrbaškog atletskog kluba takmičili su se ove godine sa godinu dana starijim rivalima iz drugih klubova i tek sledeće godine će biti u svojoj kategoriji, saopšteno je iz Vrbaškog atletskog kluba.

Održano Pokrajinsko prvenstvo u streljaštvu osoba sa invaliditetom "Vrbas 2025"

Bronza za Srbobrance

■ **Društvo za sport i rekreaciju invalidnih lica iz Srbobrana odazvalo se pozivu svoje krovne organizacije – Saveza invalida Vojvodine, da uzme učešće u Pokrajinskom prvenstvu u streljaštvu osoba sa invaliditetom "Vrbas 2025", čiji je domaćin, 24. novembra, bilo Društvo sportskih invalida Vrbas.**

Od 12 gradova i opština, čije su organizacije dobile poziv za učešće, 10 se odazvalo pozivu, dok su stalni takmičari iz Subotice i Bele Crkve ovog puta izostali iz opravdanih razloga, prenosi Srbobrandanas.rs. Predsednik srbobranskog društva Predrag Nićin, bio je deo četvoročlane ekipe koja se nadmetala u disciplini Vazдушna puška, gde je osvojeno 9. mesto. Čast ove ekspedicije ipak je odbranjena u pojedinačnoj konkurenciji, gde je osvojena jedna medalja. "Nismo mi ni očekivali da ćemo ekipno ostvariti neki visok plasman, teško je protiv iskusnih strelaca

iz Novog Sada, Stare Pazove i Zrenjanina, koji redovno osvajaju medalje na našim takmičenjima. Ono što nas je sve iznenadilo je da smo se iz Vrbasa ipak vratili sa bronzanom medaljom, a osvojio ju je Goran Encminger u disciplini Vazдушni pištolj – pojedinačno. Ovo je bio prvi put da je učestvovao u toj disciplini, iako smo znali kakav je strelac jer prošle godine istu medalju uzeo u disciplini Vazдушna puška. Ne mogu ni da opišem koliko svaka medalja i priznanje nama znači, kad jedna mala opština to učini uvek izazove oduševljenje svih. Mi se kao DSRI Srbobran

trudimo da učestvujemo na što više ovakvih sportskih okupljanja tokom godine, prvenstveno radi druženja. Mi invalidi se odmah povežemo, imamo neku posebnu hemiju među nama i kad se sretnemo, ili okupimo, to je velika sreća za sve", rekao je Nićin, napominjući da su u sastavu srbobranske takmičarske ekipe bili još: Pisić, Puhaćin i Čobanov. On je podsetio i na to da je pre nepunih mesec dana, takođe bronzanu medalju za DSRI Srbobran, osvojila Danijela Puhaćin, na Pokrajinskom prvenstvu u plivanju za osobe sa invaliditetom, u organizaciji Sportskog saveza invalida Vojvodine. Što se tiče godišnjih okupljanja ostala je još da

se održi proslava povodom 3. decembra – Međunarodnog dana osoba sa invaliditetom,

gde će biti uručene zahvalnice najistaknutijim članovima društva.

CFK Drago Jovović
Panonska 2, Vrbas
www.cfkvrbas.com

